

Nr 206.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anvisande å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 av vissa ytterligare anslagsmedel; given Stockholms slott den 5 april 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt under punkterna 1—4.

GUSTAF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 5 april 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, ANDERSSON, DOMÖ.

Efter gemensam beredning med t. f. chefen för finansdepartementet, statsrådet Quensel, anmäler chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld, följande ärenden angående medelsanvisningar för försvarsväsendets räkning med förmålan tillika, att proposition i ärendena jämlikt § 54 riksdagsordningen syntes kunna avlätas utan hinder av att den för propositioners avlämnande i allmänhet stadgade tiden gått till ända, samt att vissa av ärendena vore av den natur, att närmare redogörelse för deras innebörd än som av det följande framginge icke borde lämnas till statsrådsprotokollet; ytterligare upplysningar i dessa ärenden borde få lämnas genom de handlingar,

som komme att överlämnas till riksdagens vederbörande utskott. Ärendena borde upptagas under de särskilda rubriker i riksstaten för innevarande budgetår, till vilka de enligt sin natur vore att hänföra.

Departementschefen anför vidare:

EGENTLIGA STATSUTGIFTER.

Fjärde huvudtiteln.

E. Sjöförsvaret.

[1.] **43 b. Anordnande av en reservkraftstation i Fårösund, reservationsanslag.** På därom av Kungl. Maj:t i proposition, nr 19, till 1939 års urtima riksdag gjord hemställan anvisade riksdagen till anordnande av en reservkraftstation i Fårösund å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 ett reservationsanslag av 125,000 kronor.

Under erinran härom har *marinförvaltningen* i skrivelse den 20 februari 1940 — med förmälan, att den ifrågavarande kraftstationen, vilken ursprungligen avsetts skola utföras i två etapper, på grund av inträffade förhållanden redan nu borde fullt utbyggas — hemställt, att för ändamålet måtte ställas till förfogande ett ytterligare belopp av 60,000 kronor.

För egen del anser jag mig böra tillstyrka marinförvaltningens förevarande framställning och hemställer förty, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anordnande av en reservkraftstation i Fårösund* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 60,000.

[2.] **43 c. Vissa fortifikatoriska anläggningar m. m., reservationsanslag.** Efter därom av Kungl. Maj:t i proposition, nr 67, till 1939 års urtima riksdag gjord hemställan anvisade riksdagen till vissa fortifikatoriska anläggningar m. m. å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor. Beträffande arten av de ändamål, som avsågos att tillgodoses med denna medelsanvisning, får jag hänvisa till vad därom anförts i det vid förenämnda proposition nr 67 fogade utdraget av statsrådsprotokollet över försvarsärenden, punkt 3.

I en av överbefälhavaren över rikets försvarskrafter med yttrande den 24 februari 1940 överlämnad, den 15 i samma månad dagtecknad skrivelse har nu *marinförvaltningen* framlagt ett omfattande förslag avseende ytterligare fortifikatoriska anordningar m. m. för försvarsberedskapens höjande vid kustfästningar, örlogsstationer och örlogsvarv. Den sammanlagda kostnaden för de sålunda till utförande ifrågasatta anläggningarna och arbetena har av marinförvaltningen beräknats till 12,330,000 kronor.

Överbefälhavaren har i sitt yttrande i ärendet anført, att de föreslagna fortifikatoriska anordningarna vore särdeles önskvärda och borde komma

till stånd så snart omständigheterna det medgäve. I första hand gällde detta vissa i yttrandet närmare angivna anläggningar.

Statens arbetsmarknadskommission har i avgivet utlåtande anfört, bland annat, att de ifrågavarande arbetena måste anses vara av den betydelse ur arbetsmarknadens synpunkt, att kommissionen borde beredas inflytande därpå. Arbetskraft till de ifrågasatta företagen borde därför uttagas i enlighet med av kommissionen i sådant hänseende utfärdade föreskrifter.

I likhet med marinförvaltningen och överbefälhavaren finner jag det vara påkallat, att de ifrågavarande arbetena, vilka huvudsakligen avse skyddsrum och andra motsvarande skyddsanordningar vid kustfästningar och andra marina anläggningar, snarast möjligt komma till utförande. Emot de beräknade kostnaderna för arbetena ifråga, sammanlagt 12,330,000 kronor, synes intet vara att erinra. Nämnda belopp läser därför böra för ändamålet äskas av riksdagen. På sätt statens arbetsmarknadskommission anfört torde vid arbetenas utförande kommissionens mening böra inhämtas rörande tillgodoseendet av behovet av arbetskraft.

Under återopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa fortifikatoriska anläggningar m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 12,330,000.

KAPITALINVESTERING.

Fonden för förlag till statsverket.

[3.] **8 b. Barackbyggnader för lantförsvaret, reservationsanslag.** Genom beslut den 21 mars 1940 och generalorder samma dag, nr 1071, skola vissa härens beväring tillhörande värnpliktiga — till ersättningsreserven i depåttjänst samt till linjetjänst uttagna, såsom utbildade redovisade av vissa angivna årsklasser — till ett antal av omkring 10,500 inkallas för utbildning.

Under erinran härom har *arméförvaltningens fortifikationsstyrelse* i skrivelse den 3 april 1940 anfört, att inkallelsen av förenämnda värnpliktiga komme att medföra brist å förlägningsutrymme i betydande omfattning, även om man räknade med att tätbelägga logement och dagrum i förefintliga kasernetablissemment. Enligt verkställd undersökning komme sålunda förlägningsmöjligheter att saknas för inemot 3,000 man, i huvudsak vid vissa kavalleri- och ingenjörförband samt vid trängkårerna. För täckandet av denna brist vore det, särskilt med hänsyn till sakens brådskande natur, erforderligt att uppföra baracker av monteringsbar konstruktion vid nämnda förband etc.

Kostnaderna härför hava i en vid fortifikationsstyrelsens skrivelse fogad promemoria beräknats på följande sätt:

Truppförband etc.	Kostnad kronor
Livregementet till häst.....	61,600
Norrlands dragonregemente	22,000
Utbildningscentral för luftvärnsartilleriet i Göteborg	72,600
» » » » Malmö	150,000
Svea ingenjörkår	55,000
Göta »	33,000
Svea trängkår	99,000
Göta »	55,000
Norrlands »	44,000
Skånska trängkåren.....	66,000
Andra och tredje intendenturkompanierna.....	33,000
Gotlands artillerikår (Tofta skjutfält).....	49,000
<u>Summa kronor</u>	<u>740,200</u>

I anslutning härtill har fortifikationsstyrelsen hemställt, att ett till 800,000 kronor avrundat belopp måtte ställas till styrelsens förfogande för angivna ändamål.

Departements-
chefen.

Som de ifrågakarande barackbyggnaderna torde få anses nödvändiga för tillgodoseende av det förläggningsbehov, som blir en följd av det berörda efterutbildningsprogrammets genomförande, anser jag mig böra tillstyrka fortifikationsstyrelsens föreliggande förslag, mot vars kostnadsberäkning intet torde vara att erinra.

Jag hemställer fördensskull, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Barackbyggnader för landförsvaret* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 800,000.

[4.] **8 c. Vissa byggnadsarbeten för arméns hundgård, reservationsanslag.** Med skrivelse den 29 februari 1940 har arméförvaltningens fortifikationsstyrelse överlämnat en den 13 i samma månad av inspektören för trängen till styrelsen avlåten framställning, däri denne — med hänvisning till det alltmer ökade kravet på utbildning av arméhundar vid arméhundgården i Sollefteå — hemställt om framställning till riksdagen om ett anslag å 50,000 kronor för ordnande av arméhundgårdens förläggningsfråga i enlighet med ett samtidigt framlagt förslag, upptagande dels ett nytt hundstall och dels omändring av två gamla sjukbaracker vid Sollefteå läger till förläggningslokaler, markenteneri m. m. Tillika har fortifikationsstyrelsen överlämnat en av chefen för armén den 27 februari 1940 avlåten skrivelse, däri denne förklarar sig intet hava att erinra mot inspektörens för trängen framställning.

För egen del har fortifikationsstyrelsen, under hänvisning till en inom styrelsen uppgjord kostnadsberäkning, hemställt, att för ifrågakarande ändamål ett belopp av 70,000 kronor måtte ställas till styrelsens förfogande.

Med hänsyn till den fortgående utvidgningen av arméhundorganisatio- Departements-
chefen.
nen synes det vara oundvikligt, att åtgärder vidtagas för åstadkommande av bättre förläggningsförhållanden vid den centrala arméhundgården i Solletteå. Det av myndigheterna därutinnan framlagda förslaget anser jag mig därför böra i princip tillstyrka. Jag förutsätter emellertid, att de för förläggningens ordnande erforderliga byggnadsarbetena kunna givas ett något enklare utförande än som i fortifikationsstyrelsens kostnadsberäkning förutsatts, så att kostnaderna kunna begränsas till det av inspektören för trängen beräknade beloppet, 50,000 kronor.

Under återopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten för arméns hundgård* å tillläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 50,000.

Vad departementschefen sålunda under punkterna 1—4 hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämna, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Lars Wikland.
